

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

XXVII НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО АСТРОНОМИЯ

26-28 април 2024 г., Плевен

Тест 7-8 клас

Време за работа: 90 min

Решения:

1. А) Касиопея

2. С) слънчево затъмнение

3. D) Тритон

Изброените тела са най-големите спътници на планетите от Слънчевата система. Най-големият спътник на Нептун е Тритон.

4. Е) 17 ноември

Уран е далечна планета и се движи бавно по небето. Слънцето ще измине 21 градуса в посока изток за около 21 дни, т.е. съединението на Уран ще бъде около 21 дни след 20 април, т.е. около 11 май. Синодичният период на Уран е съвсем малко над 1 година, тъй като е далечен, следователно опозицията ще бъде малко над 6 месеца след съединението, т.е. малко след 11 ноември.

5. С) Канопус

Канопус е втората най-ярка звезда на нощното небе, след Сириус.

6. А) Венера

Венера се завърта около оста си за 243 дни.

7. В) Лъв, Дева, Воловар, Гарван

8. D) Дубхе, Мицар (Голяма мечка)

9. 2 (2т.: 2)

Юпитер (143 000 km), Сатурн (120 000 km)

10. 14,3 (2 т.: 13,0-15,5 1 т.: 12-17)

От 12 август до 14 декември има 125 дни, което са $4.29,5+7$ дни. Следователно фазата е около 7 дни след първа четвърт. Първа четвърт е $29,5/4=7,375$ дни след новолуние. На 14 декември Луната ще е на възраст $7+7,375 = 14,4$ дни.

11. 12   2 т.: 11-13   1 т.: 10-14

Влакът пристига в София в $17:35 + 3:02 = 20:37$ поясно време. Разликата в географските дължини е $24,6^\circ - 23,3^\circ = 1,3^\circ = 5,2$ минути в посока запад. Залезът в София е 5 минути след залеза в Плевен, т.е. в $20:25$. Влакът ще пристигне 12 минути по-късно.

12. 1495   2 т.: 1000-2200   1 т.: 700-2500

Уран е на $19,2$ AU от Слънцето, а Нептун – на $30,1$ AU. Разликата е $10,8$ AU = $10,8 \cdot 149,6 \cdot 10^6$ km = 1616 милиона километра. С отчитане на ексцентрицитета на Уран истинската стойност е около 1500 милиона километра.

13. 11.29   2 т.: 11.2-11.4   1 т.: 10.0-12.5

Радиусът на Амфитрита е 105 km.

$$\frac{S_M}{4\pi R_A^2} = 11,29$$

14. 1340   2 т.: 1320-1360   1 т.: 1300-1400

Северният небесен полюс на Марс е срещуположен на южния, на координати $21^h 11^m$, $+52^\circ 53'$. Звездата е директно южно от него (почти същата ректасцензия), на разстояние, равно на разликата в деклинациите: $+22^\circ 39' = 22,65^\circ$. Това ще бъде равно на дъгата от наблюдателя до северния полюс на Марс. Дължината на такава дъга по сфера с радиус R е

$$l = 2\pi R \frac{22,65}{360} = 1340 \text{ km}$$